

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาประเทศในอดีตที่พัฒนามาตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 พ.ศ.2504 เป็นต้นมา จนถึงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ.2535-2539) ได้ให้ความสำคัญกับการเร่งรัดการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาด้านอุตสาหกรรมและการผลิตเพื่อการส่งออก ด้วยการอาศัยความได้เปรียบทางด้านทรัพยากรธรรมชาติและทรัพยากรมนุษย์มาขยายทุนการผลิตเพื่อการส่งออกและมีรายได้ซึ่งส่งผลให้เศรษฐกิจโดยรวมขยายตัวสูงขึ้น รายได้ต่อหัวประชาชาติสูงขึ้นจาก 2,100 บาท ต่อหัวต่อปี ในปี พ.ศ.2504 มาเป็น 6,800 บาท ต่อหัวต่อปี ในปี พ.ศ.2538 (บุญนาค อยู่ทองกลาง, 2546 : 1)

ผลที่เกิดจากการพัฒนาดังกล่าวนำไปสู่ความเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม และส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของสถาบันครอบครัวและชุมชน จากวิถีชีวิตที่เรียบง่ายไปเป็นวิถีชีวิตที่พึ่งเพื่อตามสมัยนิยมแห่งยุคโลกาภิวัตน์ ภูมิปัญญาท้องถิ่นและพื้นฐานอาชีพดั้งเดิม บางส่วนได้สูญหายไปพร้อม ๆ กับความเจริญด้านอุตสาหกรรมของประเทศ เกิดการเคลื่อนย้ายแรงงานจากภาคเกษตรกรรมเข้าสู่ภาคอุตสาหกรรมเป็นจำนวนมาก เป็นเหตุให้แรงงานภาคเกษตรกรรมขาดหายไป โดยเฉพาะแรงงานวัยหนุ่มสาวจากภาคเกษตรกรรมได้เคลื่อนย้ายเข้าไปทำงานในภาคอุตสาหกรรมแทน ผลที่ตามมาไม่เพียงแต่เฉพาะชุมชนภาคเกษตรกรรมขาดแรงงานเท่านั้น ยังส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิต ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรมของชุมชน เช่น ขาดแรงงานในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม ขาดผู้สืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เป็นมรดกของชุมชน และเป็นสิ่งที่สร้างรายได้และความเป็นปึกแผ่นให้กับชุมชน ตลอดจนขาดผู้สืบทอดขนบธรรมเนียมประเพณีที่ดีงามเอาไว้เป็นต้น นอกจากนี้แรงงานวัยหนุ่มสาวที่เข้าไปใช้แรงงานในภาคอุตสาหกรรมได้นำเอาวิถีชีวิตและค่านิยมแบบตะวันตกบางอย่างกลับมาทำลายขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามในสังคมไป เช่น ค่านิยมในการหาคู่ครองโดยการทดลองอยู่ด้วยกันก่อนแต่งงาน ค่านิยมในการแต่งกายซึ่งนิยมสวมใส่เสื้อผ้าสำเร็จรูปที่ทอด้วยเครื่องจักรอุตสาหกรรม แทนการนุ่งห่มด้วยผ้าไหมหรือผ้าฝ้ายที่ทอด้วยมือซึ่งเกิดจากภูมิปัญญาในท้องถิ่น เป็นต้น

ต่อมาเมื่อประเทศประสบกับปัญหาวิกฤติเศรษฐกิจ ซึ่งส่งผลให้โรงงานอุตสาหกรรมจำนวนมากต้องปิดกิจการลง ผลที่ตามมาคือปัญหาการว่างงาน และได้ก่อให้เกิดปัญหาสังคมต่าง ๆ ตามมาอีกมากมาย เช่น ปัญหาอาชญากรรม ปัญหายาเสพติด เป็นต้น จากเหตุดังกล่าวทำให้เกิดการเคลื่อนย้ายแรงงานจากภาคอุตสาหกรรมกลับไปสู่ภาคเกษตรกรรมตามเดิม

วิฤตติเศรษฐกิจได้ทำให้สังคมไทยทบทวนแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมที่ผ่านมา การกลับไปหารากฐานเดิมคือการเกษตรและชุมชนจะเป็นทางออกที่คนจำนวนมากยอมรับ แต่รากฐานเดิมที่อยู่ท่ามกลางกระแสโลกาภิวัตน์จำเป็นต้องมีการต่อเติมเสริมแต่งให้สอดคล้องกับสภาวะการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ภูมิปัญญาเกี่ยวกับเทคโนโลยียุคใหม่จะต้องถูกผสมผสานให้พอเหมาะ เพื่อเพิ่มศักยภาพแห่งอินทรีย์วิสัย เพิ่มความรู้ ความชำนาญ ความเท่าทันโลก และชีวิต เพื่อพัฒนาการผลิตและคุณภาพชีวิตของชุมชน ขณะที่ประเทศถูกร้อยรัดด้วยกระแสโลกาภิวัตน์ ทางออกของสังคมไทยในการแก้ปัญหาทางเศรษฐกิจแบบหนึ่งคริวเรือนสองวิถีชีวิต จึงน่าจะเป็นทางออกของวิถีชีวิตในชุมชน วิถีการผลิตหนึ่งเพื่อกินเพื่อใช้ อีกวิถีการผลิตหนึ่งเพื่อเพิ่มรายได้เป็นตัวเงิน บนวิถีการผลิตเช่นนี้ชนบทและภาคเกษตรก็จะพึ่งตนเองได้และกลายเป็นฐานที่มั่นของระบบเศรษฐกิจแห่งชาติในที่สุด (ณรงค์ เพ็ชรประเสริฐ, 2542 : 6)

การรวมกลุ่มอาชีพเพื่อสร้างรายได้และสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนนั้น เป็นทางเลือกหนึ่งที่สามารถนำเอามาใช้เพื่อต่อสู้กับปัญหาเศรษฐกิจในปัจจุบัน โดยอาศัยภูมิปัญญาที่มีอยู่นำมาสร้างรายได้ให้กับชุมชน และลดข้อจำกัดของแหล่งเงินทุนในการดำเนินงาน เมื่อชุมชนเกิดความเข้มแข็ง มีรายได้และพึ่งตนเองได้แล้ว การพัฒนารูปแบบการรวมกลุ่มอาชีพเพื่อเข้าสู่ระบบการตลาดจึงเป็นสิ่งที่เป็นไปได้ ซึ่งการรวมกลุ่มประกอบอาชีพในรูปแบบธุรกิจชุมชนนั้น ประชาชนในชุมชนสามารถรวมกลุ่มก่อตั้งขึ้นมาและดำเนินกิจการเอง และเห็นการดำเนินกิจกรรมที่สามารถสร้างรายได้ให้กับชุมชน เป็นรูปแบบของการดำเนินกิจกรรมที่เกิดจากความต้องการที่แท้จริงของชุมชน ก่อให้เกิดความเข้มแข็งและสร้างรายได้ให้กับชุมชน เกิดการพัฒนาศักยภาพของชุมชน ทำให้ชุมชนมีทักษะและความรู้ในการผลิต การบริหารจัดการ การตลาด รู้จักการระดมทุน รู้จักแก้ปัญหาด้วยตนเอง มีความรู้ลึกเป็นเจ้าของ อยากมีส่วนร่วม รู้จักหวงแหนสิ่งที่ตนเป็นเจ้าของร่วมอยู่ด้วย สามารถจัดหาสวัสดิการให้กับชุมชน ตลอดจนสามารถรองรับผลผลิตในชุมชน และรองรับแรงงานในชุมชนได้ อีกทั้งยังสามารถสร้างอำนาจการต่อรองกับพ่อค้าคนกลางได้อีกทางหนึ่ง รูปแบบของการดำเนินธุรกิจชุมชนนี้ไม่ได้หมายความว่ามุ่งแต่แสวงหาผลกำไรแต่เพียงอย่างเดียวเท่านั้น แต่ยังหมายถึงการรวมกลุ่มกันเพื่อประกอบอาชีพ เพื่อสร้างรายได้ให้กลุ่มและแบ่งปันผลประโยชน์เข้ามาพัฒนาชุมชนของตนเองอีกทางหนึ่ง

การรวมกลุ่มเพื่อประกอบอาชีพในรูปแบบของธุรกิจชุมชน จึงเป็นการรวมกลุ่มของคนในชุมชนเพื่อนำเอาภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีอยู่แล้ว มาสร้างรายได้ให้กับคนในชุมชนหรือปรับประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาวะการณ์ปัจจุบัน โดยเน้นศักยภาพของแต่ละชุมชนสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลปัจจุบัน ที่ได้กำหนดเป็นนโยบายเร่งด่วนในการพัฒนาประเทศโดยกำหนดให้แต่ละชุมชนนำเอาภูมิปัญญาในแต่ละชุมชนมาสร้างรายได้ให้กับชุมชนภายใต้คำขวัญ "หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์" ซึ่งนโยบายของรัฐบาลดังกล่าวเป็นนโยบายที่สอดคล้องและตอบสนองต่อพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ซึ่งพระราชทานแก่พลกนิกร

เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม พุทธศักราช 2540 ในเรื่องการพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอเพียง ดังนี้
(สมหมาย สาททรัพย์, 2542 : 6-7)

“ถ้าสามารถที่จะเปลี่ยนให้กลับเป็นเศรษฐกิจแบบพอเพียง ไม่ต้องทั้งหมดแม้จะไม่ถึงครึ่งอาจจะเศษหนึ่งส่วนสี่ก็จะสามารถที่จะอยู่ได้การแก้ไขจะต้องใช้เวลา ไม่ใช่ง่าย ๆ โดยมากคนก็ใจร้อนเพราะเดือดร้อน แต่ว่าถ้าทำตั้งแต่เดี๋ยวนี้ก็สามารถที่จะแก้ไขได้”

เศรษฐกิจพอเพียงเป็นรากฐานสำคัญที่จะทำให้คนในชุมชนพึ่งตนเองได้และเป็นปัจจัยสำคัญที่จะนำไปสู่ธุรกิจชุมชนที่ทำให้ชุมชนเกิดความเข้มแข็ง

เศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง ความสามารถของชุมชนเมือง รัฐ ประเทศ หรือภูมิภาคหนึ่ง ๆ ในการผลิตสินค้าหรือบริการทุกชนิด เพื่อเลี้ยงสังคมนั้น ๆ ได้โดยไม่ต้องพึ่งพาปัจจัยต่าง ๆ ที่เราไม่ได้เป็นเจ้าของ เศรษฐกิจพอเพียงในระดับบุคคลนั้น คือ ความสามารถในการดำรงชีวิตได้อย่างไม่เดือดร้อน มีความเป็นอยู่อย่างประมาณตน ตามฐานะ คามอัตภาพ และที่สำคัญไม่หลงไหลไปตามกระแสวัตถุนิยม มีอิสรภาพ ไม่พันธนาการอยู่กับสิ่งใด หากกล่าวโดยสรุป คือ หันกลับมายึดเส้นทางสายกลางในการดำรงชีวิต

หลักการพึ่งตนเองเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชน ยึดหลักสำคัญ 5 ประการ (สมหมาย สาททรัพย์, 2542 : 6-7) คือ ด้านจิตใจ ทำตนให้เป็นที่พึ่งของตนเอง มีจิตสำนึกที่ดี สร้างสรรค์ให้ตนเองและชาติโดยรวม มีจิตใจเอื้ออาทร ประณีประนอม เห็นประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง ด้านสังคม แต่ละสังคมต้องช่วยเหลือเกื้อกูลกัน เชื่อมโยงกันเป็นเครือข่ายชุมชนที่เข้มแข็ง เป็นอิสระ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้ใช้และจัดการอย่างฉลาดพร้อมทั้งหาทางเพิ่มมูลค่า โดยให้ยึดอยู่บนหลักการและความยั่งยืน ด้านเทคโนโลยี จากสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงรวดเร็ว เทคโนโลยีที่เข้ามาใหม่มีทั้งดีและไม่ดีจึงต้องแยกแยะบนพื้นฐานภูมิปัญญาชาวบ้านและเลือกใช้เฉพาะกับที่สอดคล้องกับความต้องการ และสภาพแวดล้อม และควรพัฒนาเทคโนโลยีจากภูมิปัญญาของเราเอง ด้านเศรษฐกิจ จะต้องปรับทิศทางใหม่ คือ จะต้องมุ่งลดรายจ่ายก่อนเป็นสิ่งสำคัญ และยึดหลักพออยู่ พอกิน พอใช้

ดังนั้น ในการดำเนินงานธุรกิจชุมชนโดยนำเอาภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือเอกลักษณ์ของแต่ละท้องถิ่นมาสร้างรายได้ให้กับชุมชนนั้น จึงมีความสำคัญต่อความอยู่รอดและคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนเป็นอย่างมาก ประชาชนสามารถดำเนินงานและบริหารงานได้เอง เนื่องจากการดำเนินงานเริ่มต้นด้วยเงินลงทุนไม่มากนัก และมีการบริหารงานที่อิสระ สามารถสร้างรายได้ให้กับชุมชนทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้น ประชาชนในชุมชนมีอาชีพเสริมรองรับจากอาชีพเกษตรกรรม นอกจากนี้แล้วยังสามารถรองรับผลผลิตจากชุมชนอื่น อันเป็นเครือข่ายเชื่อมโยงของธุรกิจชุมชน ซึ่งเป็นการเกื้อหนุนส่งเสริมระหว่างชุมชน นอกจากนี้ การรวมกลุ่มอาชีพ

ในรูปแบบธุรกิจชุมชน ยังเป็นการสร้างอำนาจต่อรองทางการตลาดได้ สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการเป็นชุมชน และการดำเนินงานธุรกิจชุมชนได้เป็นอย่างดี

กลุ่มอาชีพทอผ้าไหมบ้านภู ตำบลบ้านเป่า อำเภอหนองสูง จังหวัดมุกดาหาร เป็นกลุ่มอาชีพหนึ่งที่ได้นำเอาภูมิปัญญาและเอกลักษณ์ของท้องถิ่นในด้านการทอผ้าไหม มาดำเนินกิจกรรมในรูปแบบของธุรกิจชุมชน ซึ่งสร้างรายได้ให้กับสมาชิกกลุ่มและชุมชน จนกลุ่มประสบความสำเร็จและมีความเข้มแข็ง และปัจจุบันยังดำเนินกิจการอยู่ และได้เชื่อมโยงเครือข่ายธุรกิจชุมชนออกไปถึงพื้นที่ข้างเคียง ซึ่งเป็นรูปแบบการดำเนินงานธุรกิจชุมชน ที่ส่งเสริมเกื้อกูลระหว่างชุมชน หากได้รับการศึกษาวิจัยและพัฒนาอย่างถูกต้อง เชื่อว่าสามารถเป็นต้นแบบของการดำเนินงานธุรกิจชุมชนได้เป็นอย่างดี

จากการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพทอผ้าไหมบ้านภู ดังกล่าวจึงเป็นสาเหตุให้ผู้วิจัย สนใจที่จะทำการศึกษาค้นคว้าวิจัยหาปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานของกลุ่มธุรกิจชุมชนนี้ และ วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานธุรกิจชุมชน กระบวนการเรียนรู้ที่มีผลต่อการดำเนินงาน ธุรกิจชุมชน และการสนับสนุนจากภายนอกที่มีผลต่อการดำเนินงานธุรกิจชุมชนที่นำไปสู่ ผลการดำเนินงาน (ระดับความเข้มแข็งของธุรกิจชุมชน) ซึ่งผลงานการวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ ต่อผู้ที่สนใจในการดำเนินงานธุรกิจชุมชนอีกรูปแบบหนึ่ง เพื่อจะได้เป็นแนวทางในการนำไปใช้ ในการวางแผนและส่งเสริมกลุ่มอาชีพในท้องถิ่น หรือปรับใช้ในชุมชนอื่น เพื่อต่อสู้กับปัญหา ความยากจนของชุมชน อันจะเป็นการสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนอื่น ๆ ซึ่งจะนำไปสู่ การพัฒนาที่ยั่งยืนสืบไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานธุรกิจชุมชนของกลุ่มอาชีพทอผ้าไหม บ้านภู ตำบลบ้านเป่า อำเภอหนองสูง จังหวัดมุกดาหาร
2. เพื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานธุรกิจชุมชน กระบวนการเรียนรู้ที่มีผลต่อการดำเนินงานธุรกิจชุมชน และการสนับสนุนจากภายนอกที่มีผล ต่อการดำเนินงานธุรกิจชุมชนของกลุ่มอาชีพทอผ้าไหมบ้านภู ตำบลบ้านเป่า อำเภอหนองสูง จังหวัดมุกดาหาร

ความสำคัญของการวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานธุรกิจชุมชนของกลุ่มอาชีพ ทอผ้าไหมบ้านภู ตำบลบ้านเป่า อำเภอหนองสูง จังหวัดมุกดาหาร
2. ทำให้ทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานธุรกิจชุมชน กระบวนการเรียนรู้ที่มีผลต่อการดำเนินงานธุรกิจชุมชน และการสนับสนุนจากภายนอกที่มีผล

ต่อการดำเนินงานธุรกิจชุมชนของกลุ่มอาชีพทอผ้าไหมบ้านภู ตำบลบ้านเป่า อำเภอหนองสูง จังหวัดมุกดาหาร

3. นำผลที่ได้จากการวิจัยไปเป็นแนวทางแก้ปัญหาและพัฒนากลุ่มทอผ้าหรือกลุ่มอาชีพอื่นที่มีลักษณะวิธีการในการดำเนินงานคล้ายคลึงกัน

4. เป็นข้อมูลในการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มทอผ้าหรือกลุ่มอาชีพอื่นที่มีลักษณะวิธีการในการดำเนินงานคล้ายคลึงกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นกลุ่มอาชีพทอผ้าไหมบ้านภู ตำบลบ้านเป่า อำเภอหนองสูง จังหวัดมุกดาหาร โดยเป็นคณะกรรมการกลุ่ม จำนวน 9 คน สมาชิกกลุ่ม จำนวน 27 คน รวมประชากรทั้งสิ้น 36 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง การวิจัยครั้งนี้ศึกษาจากกลุ่มประชากรทั้งหมด จำนวน 36 คน

3. ตัวแปร ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้นำกลุ่มและสมาชิกกลุ่มที่มีผลต่อการดำเนินงานธุรกิจชุมชน กระบวนการเรียนรู้ที่มีผลต่อการดำเนินงานธุรกิจชุมชน และการสนับสนุนจากภายนอกที่มีผลต่อการดำเนินงานธุรกิจชุมชน

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลการดำเนินงาน (ระดับความเข้มแข็งของธุรกิจชุมชน)

4. ขอบเขตการศึกษา จะทำการศึกษาในประเด็นดังต่อไปนี้

4.1 ศึกษาปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้นำกลุ่มและสมาชิกกลุ่มที่มีผลต่อการดำเนินงาน (ระดับความเข้มแข็งของธุรกิจชุมชน)

4.2 ปัจจัยด้านการจัดการ ปัจจัยด้านขีดจำกัด และปัจจัยด้านการจัดทำระเบียบข้อบังคับของกลุ่มที่มีผลต่อการดำเนินงาน (ระดับความเข้มแข็งของธุรกิจชุมชน)

4.3 ศึกษากระบวนการเรียนรู้ที่นำไปสู่ผลการดำเนินงาน (ระดับความเข้มแข็งของธุรกิจชุมชน)

4.4 ศึกษาการสนับสนุนจากภายนอกที่นำไปสู่ผลการดำเนินงาน (ระดับความเข้มแข็งของธุรกิจชุมชน)

นิยามศัพท์เฉพาะ

ธุรกิจชุมชน หมายถึง การดำเนินกิจกรรมของบุคคล หรือกลุ่มบุคคลในชุมชน เพื่อการผลิต การแปรรูปผลผลิตในชุมชนในรูปแบบของการค้าขายในเชิงธุรกิจ เพื่อหารายได้ และผลกำไรจากการดำเนินกิจกรรมมาสู่กลุ่มกิจกรรมหรือชุมชน โดยอาศัยความร่วมมือ ร่วมใจ

ของชุมชนเป็นสำคัญ และบุคคลในชุมชนเป็นเจ้าของกิจกรรม การบริหารจัดการมาจาก การร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจของชุมชน และมีการร่วมรับผลประโยชน์จากการดำเนินงาน

ปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานธุรกิจชุมชน หมายถึง สิ่งที่มีอิทธิพลหรือส่งผลต่อการดำเนินงานของกลุ่ม มีผลให้กลุ่มประสบความสำเร็จ และสามารถดำรงอยู่ได้ ประกอบด้วย ปัจจัยด้านความรู้ความสามารถของผู้นำ ปัจจัยด้านความเสถียร ปัจจัยด้านความซื่อสัตย์ ปัจจัยด้านความคิดริเริ่ม ปัจจัยด้านการจัดการ ปัจจัยด้านข้อบังคับ และปัจจัยด้านการจัดทำระเบียบข้อบังคับของกลุ่ม

กระบวนการเรียนรู้ที่มีผลต่อการดำเนินงานธุรกิจชุมชน หมายถึง ขั้นตอน และกิจกรรมต่าง ๆ ที่กลุ่มธุรกิจชุมชนได้ร่วมกันดำเนินการเพื่อความสำเร็จและความเข้มแข็งของกลุ่ม ได้แก่ การศึกษาดูงาน การสนับสนุนฝึกอบรมแก่ผู้นำและสมาชิก ความสม่ำเสมอในการประชุม ความสม่ำเสมอในการจัดเวทีแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ การติดต่อสื่อสารกันภายใน สมาชิกองค์กร และการเรียนรู้และการปฏิบัติจริง

การสนับสนุนจากภายนอกที่มีผลต่อการดำเนินงานธุรกิจชุมชน หมายถึง สิ่งที่กลุ่มธุรกิจชุมชนได้รับความช่วยเหลือจากบุคคลหรือองค์กรอื่น ๆ ที่ไม่ได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานของกลุ่ม และมีผลให้การดำเนินงานของกลุ่มประสบความสำเร็จ ประกอบด้วย การให้คำแนะนำ และแหล่งเงินทุน

กลุ่มธุรกิจชุมชน หมายถึง กลุ่มอาชีพทอไหมบ้านภู ตำบลบ้านเป้า อำเภอหนองสูง จังหวัดมุกดาหาร

สมาชิกกลุ่ม หมายถึง สมาชิกของกลุ่มอาชีพทอผ้าไหมบ้านภู ตำบลบ้านเป้า อำเภอหนองสูง จังหวัดมุกดาหาร

ผลิตภัณฑ์กลุ่ม หมายถึง ผ้าไหมที่เกิดจากกระบวนการผลิตของกลุ่มธุรกิจชุมชน ผลการดำเนินงานด้านการพึ่งตนเองทางเศรษฐกิจ หมายถึง ผลที่ได้จากการดำเนินงานของกลุ่มที่ส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจโดยรวมของชุมชน โดยชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานและรับประโยชน์จากผลการดำเนินงาน

ผลการดำเนินงานด้านสังคมวัฒนธรรม หมายถึง ผลการดำเนินงานของกลุ่มที่มีผลต่อระบบสังคมวัฒนธรรมของชุมชนในด้านความเป็นองค์กรชุมชน การตอบสนองต่อปัญหาของชุมชน และการเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายการเรียนรู้ในชุมชนและระหว่างชุมชน